

Купчишина А.В., курсант 2
курсу ННІ №3 НАВС.
Науковий керівник:
Каверін О.В., завідувач
кафедри ТСП, кандидат
психологічних наук.

НАВЧИТИСЯ НА ПОМИЛКАХ

*Сувора реальність двадцять
першого віку:
Нема куди діти себе чоловіку.
Річки потемніли, ліси поріділи,
Повітря зловісні дими зачаділи.
І все, що учора незрушним
здавалось,
Сьогодні до самих основ
захиталось. [1, ст. 3]
М. Луків*

Ще 30років тому незрушною нам здавалась наша природа — велике творіння Боже, колыска людства, втілення краси і добра... Людина розвивалася, розумнішала, вчилася користуватися її дарами і силами. І... «довчилася». До знищення Хіросіми і Нагасакі, до чорнобильської катастрофи. 30років живе Україна під знаком Чорнобиля.

Яка ж зла сила перетворила на Зону чарівне українське Полісся, відібрала життя у сотні тисяч людей, нависла чорним крилом над людським майбутнім...

А що ж приніс людству так званий «мирний атом»?

Перша атомна електростанція почала працювати в 1954 р. у м. Обнінську під Москвою. З 1971 по 1985 рр. в 14 країнах СВІТУ мала місце 151 аварія різного ступеня. Одна з найбільших — на АЕС в місті Трямайл -Айлеяд (США), що призвела до зупинки станції, тимчасової евакуації населення та радіоактивного забруднення великої площі.

Яким же далеким, ідилічно безхмарним видається зараз той до чорнобильський світ — спокійний, неквапливий, роками ніби занурений у напівсонну поблажливу благодушність...

26 квітня 1986 року о 1-й годині 40 хвилин 23 секунди вибухнув четвертий блок ЧАЕС. Із палаючого реактора піднявся струмінь радіоактивних речовин, що сягнув вгору майже на півтора кілометра.

Подивившись на карту побачимо, що найбільше постраждало українське і білоруське Полісся, яке з квітня 1986 року носить назву «зона». За межу зони було виселено сотні тисяч людей.

Загальна площа тріщин й отворів у цій споруді складає приблизно 7 тис. м², а забрудненої території що має особливий юридичний статус, — близько 36 тис. км². небезпечного впливу аварії зазнають близько 35 млн. чоловік.

Зразу після вибуху радіоактивні забруднення впали на поверхню землі і там перебували певний час. Говорячи про поверхню землі, маємо на увазі, насамперед, рослинність і листяну поверхню.

Навіть через 6 років після аварії радіація у водоймах була в 100 разів вищою, ніж до неї [3, ст.4-5].

*Латка лісу вигоріла, бура, Мертве
листя, висохла трава.
А навколо грає зелень
буйна, Дивом уціліла і
жива.
Чути птиць 13 непроглядних
нетрів,*

*Світить сонце з голубих небес.
Грізна зона. Тридцять кілометрів
З центром на Чорнобильській
АЕС. [1, ст.5]
М. Луків*

«Зона» — так зараз називають райони українського та білоруського Полісся і, певно, називатимуть ще не один десяток років. «Сталкери», або «самосели» — її жителі. Ті, що повернулися додому... ПООДИНОКІ вогники у ПОРОЖНІХ селах. «Зона... Вже саме слово змушує здригнутися. Не Чорнобильський район. Не поля. Не ліси і луки... Не річки і озера. Не болота й не торфовища — Зона. Земля — Зона.

*А в тім селі ні голосу, ні звуку;
І вікна випромінюють розпуку,
І двері навхрест дошками
забиті,
І журавлі криничні сумовиті,
І тихий сад біля старої школи,
Де дітям вже не вчитися ніколи.
Навколо пуста і печаль
біблійна,
Навколо смерть, незрима і
повільна,
Чортополохом обрій заростає,
Село і квіти стронцій роз 'їдає,
І час пересипається пісками На
полі, що шуміло колосками [1,
ст.8].*

Жодна катастрофа ХХ ст. не мала таких тяжких екологічних наслідків, як чорнобильська. Це трагедія глобального масштабу. Територія із сильним радіоактивним

забрудненням ґрунту становить 5 млн. гектарів і охоплює 32 райони шести областей України. Більша частина припадає на сільськогосподарські угіддя. Радіонуклідами забруднено також 1,5 млн. гектарів лісу. Близько 1,5 млн. людей проживає на території, де радіоактивний фон перевищує допустимі норми. Чорнобиль — ракова пухлина на тлі нашої планети Земля.

Сьогодні обов'язок кожного — зберегти Землю, зробити все, щоб вона не загинула. Ми мешканці цієї маленької планети. Ми всі дихаємо одним повітрям. І всі ми смертні. Вже тепер висловлюється побоювання, що наука зайшла занадто далеко, що, розчепивши атом, людина створила смертельну загрозу для самої себе. Події почали розвиватися в небезпечному напрямі. Якщо так триватиме далі, ми всі загинемо. Ось чому Чорнобиль є останнім попередженням людству [3, ст. 32].

Американський еколог Д. Чирас вирізнив три основних етичних принципи у поведженні з природою:

1. Людство має обмежені запаси природних ресурсів. Споживай дари Землі помірно, бо всі її мешканці мають однакове право на її багатства.

2. Людства — частина Природи, і на нього поширюються всі її закони, якими ми не можемо нехтувати. Ми не маємо права знущатися над Природою, бо це згубить цивілізацію.

3. Людство не повинно керувати Природою, воно має навчитися співпрацювати в гармонії з нею.

Додамо ще один принцип: людина — частина Космосу, могутні сили якого постійно впливають на її здоров'я, психіку і поведінку.[2, ст. 64]

Що ж робити через 20 років після аварії?

Насамперед, глибше зазірнемо в історію, у власну душу. Ми вистоїмо, коли збагнемо, що великомасштабні катастрофи починаються з чогось найменшого, особистого. Просвітлення вже почалося. Впевнено спинається на ноги, при підтримці офіційної медицини, медицина народна, якою нехтували стільки часу. Нині 60 % населення України

лікується народними методами. Треба лише допомогти їм вижити, і таким чином ми допоможемо наступним поколінням вибратися з прірви і адаптуватися в нових умовах існування. Коли ми самі споганили Україну то й самі повинні шукати шляхи до порятунку.

Але найголовніше — очистити від бруду розум і душу і не носити під серцем зло- великі і малі Чорнобилі. Вже зараз наука стверджує, що наші думки (лише думки!) можуть і забруднити, і очистити весь світ. Про це треба завжди пам'ятати, щоб запобігти малим і великим Чорнобилям. Зміцнівши духовно, ми зміцнімося і фізично.

Не будемо забувати, що ми всі відповідальні перед людьми, які нас оточують, перед майбутніми поколіннями та перед Вищим Розумом, що створив цей світ. Якщо занедаємо власну совість, нас вже ніщо не врятує. Якщо вчасно звернемося до своєї душі — вистоїмо [2, ст. 27].

*Яким буде завтра нелегко
вгадати,
Та світяться подивом очі
дитяти,
І тупцяють ніжки по ніжній
травіці,
І серце зворушують квіти і
птиці,
І врода дівоча п'янить, наче
трунок,
І зводить дві долі в єдину
цілунок,
І людство плекає надію і віру У
сили добра, сили розуму й миру
[1, ст. 13].*

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Відлуння Чорнобильських дзвонів: методичні поради до 20-річчя Чорнобильської трагедії/ НБУ для дітей;Уклад .Ю.В.Чечко, І.В.Слободянюк.-К.,2006.-40с.
2. Бакуменко В.Д. та ін. Сучасні підходи до вирішення проблем Чорнобильської Зони відчуження та безумовного (обов'язкового) відселення: Монографія.-К: УАДУ, 2000. - 151 с.
3. Чорнобиль і соціум: Вип.1.-К :Ін-т соціології , 1995. - 98 с.